

Ószövetségi héber nyelv 4. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Héber nyelv – alapozó modul

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 12 kr.

Tantárgyai: 1.) Ószövetségi héber nyelv 1.

2.) Ószövetségi héber nyelv 2.

3.) Ószövetségi héber nyelv 3.

4.) Ószövetségi héber nyelv 4.

(4.) Tantárgy neve: Ószövetségi héber nyelv 4.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50% elmélet, 50% gyakorlat	
A tanóra típusa: szeminárium	
Féléves óraszám: nappali: 26 levelező: 8	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak) : Tanári magyarázat, óráközi feladatok, hallgatókkal közös megvitatás, értékelés. A kurzusok során, a nyelvi ismeretek mélyülésével egyre inkább előtérbe kerül az eredeti bibliai szövegek feldolgozása, teljes terjedelmű (nem egyszerűsített) szövegek, fejezetek közös, és egyéni tanulmányozása. A hallgatónak szabadon választott rövidebb bibliai szöveget kell lefordítani, értelmezni és prezentálni a többieknek, ami a közös gondolkodást és a nyelvi buktatók együttes felfedezését segíti elő.	
A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy (szummatív szóbeli vizsga)	
A félévet szóbeli vizsga zárja le. A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, és alapvetően egy hármas követelményrendszer alapján kell felkészülnie a hallgatónak: 1. Memoriter, vagyis eredeti bibliai szövegek memorizálása, a negyedik félévben a 23. zsoltár. 2. Bibliai szövegolvasás eredetiben, a negyedik félévben Ruth könyve 1-4. fejezete. 3. A nyelvtani ismeretek alapos elsajátítása, ami a negyedik félévben kiemelten a héber szabályos ige és az igeformák további leírását jelenti (imperfectum, befejezett melléknévi igenév, felszólító mód, állapotjelölő igék), a kapcsolódó nyelvtani gyakorlatok feldolgozásával. A bibliai héber nyelv sajátos jellemzőjének, az ún. <i>waw consecutive</i> -nak tárgyalása is fontos témakör ebben a félévben.	
Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés.	
A szóbeli vizsga értékelése: Jeles (5): A hallgató jól elsajátította a féléves tananyagot, pontosan ismeri a szófajokat, és a szabályos ige összes képezhető alakját. Képes lefordítani kijelölt bibliai verseket vagy rövidebb szövegrészeket, és pontosan teljesíti a félév gyakorlati követelményeit. Jeles (4): A hallgató alapvetően tisztában van a féléves tananyaggal, tudását képes alkalmazni, ugyanakkor tudásában és annak alkalmazásában vannak kisebb hiányosságok. Közepes (3): A hallgató csak részben tudta elsajátítani a féléves tananyagot. Mind tudásában, mind annak alkalmazásában jelentősebb hiányosságai vannak.	

Elégséges (2): A hallgató tudásában alapvető hiányosságok vannak, nem tudja megkülönböztetni a különböző igei alakokat kontextusban, és nem tudja megfelelően értelmezni a Héber Biblia alapvető, szövegekői jellemzőit.

Elégtelen (1): A hallgató tudásában olyan szintű hiányosságok vannak, ami nem teszi lehetővé, hogy a kurzust teljesítettnek tekintse, további ismeretek nem építhetők a megszerzett tudására. A kötelező memoritert sem tudja elmondani.

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további (sajátos) módok (ha vannak):** A gyakorlati jegybe a hallgatók félévközi munkája és teljesítménye is beleszámít.

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 4-8. félév

Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Ószövetségi héber nyelv 3.

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus anyaga és célja

A kurzus anyaga a szabályos ige teljes jellemzése, kiegészítve az imperfectum-mal, az ehhez kapcsolódó további igealakok, a befejezett melléknévi igenév, a felszólító mód, az igei és névszói szuffixumok áttekintése. A *waw consecutive* és az állapotjelölő igék szemléltetése a Héber Bibliában.

A félév végére a hallgató magabiztosan olvas eredeti héber bibliai szövegeket, és kb. 500 szavas aktív héber szókinccsel bír. A nyelvtani témakörökhöz kapcsolódó gyakorlati feladatok folyamatos megoldásával gyakorlatot szerez a héberől magyarra fordításban, következetesen alkalmazza a kontrasztív szemléletet a nyelvtanulásban.

Témakörök:

1. A szabályos ige és az imperfectum
2. A felszólító mód alakjai
3. A kétféle főnévi igenév a héberben
4. Kérdő mondatok a héberben
5. A *szegoláták*
6. Transzitiv igék és a tárgyi előtag
7. A befejezett melléknévi igenév
8. Előjárószavak szuffixumokkal
9. *Waw consecutive*
10. Állapotjelölő igék

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Forrás

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, 4. kiadás, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1997. ISBN 9781598561630
- *Torah, Prophets, Writings Massoretic Text according to Jacob ben Chayim and C.D. Ginsburg with 4284 textual notes, based on the massorah, ancient editions and targumim* 2005, <http://www.bibles.org.uk>

Kötelező irodalom

- Weingreen, Jacob: *A Practical Grammar for Biblical Hebrew*. Oxford, Oxford University Press, 1959. (vonatkozó részek: 39-50. fejezetek) ISBN 9780198154228

Ajánlott irodalom

- Egeresi, László Sándor: *A bibliai héber nyelv tankönyve*. Budapest, Új Mandátum könyvkiadó, 2009. ISBN 9789639808621
- Gesenius, Wilhelm: *Gesenius' Hebrew Grammar*. (Edited and Enlarged by E. Kautzsch), Mineola, New York, Dover Publications, 2006. ISBN 9780486443447

Szótár

- *Gesenius' Hebrew and Chaldee Lexicon to the Old Testament*. Grand Rapids, Michigan, 1982. ISBN 0802880290
- Árus Lajos: *Ószövetségi héber-magyar szómagyarázat 1. rész (Mózes öt könyve)*. Budapest-Gödöllő, Iránytű Kiadó, 1996. ISBN 963905500X
- Stricker Simon, *Héber-magyar bibliai szótár*, Országos Rabbiképző Intézet, Budapest, 1999. ISBN 9630365464

Konkordancia

- Lisowsky, Gerhard, *Konkordanz zum hebräischen Alten Testament*, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1993. ISBN nélkül

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- A bibliai héber nyelv alapfokú ismeretét, ezen belül a héber szabályos ige teljes, általános ismerete imperfectumban, a kiegészítő szuffixumokkal, igenévi alakokkal és az állapotjelölő igékkel.

b) képességei

- Képes a pontos szövegolvasásra- és értelmezésre,

- a gyakorlatok fordításán túl, képes a kijelölt bibliai szövegek önálló feldolgozása héber szótárak segítségével.

- Képes a szakterületéhez tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.

- Képes az informatikai ismeretek felhasználói szintű alkalmazására,

- Képes tudása és képességei önálló továbbfejlesztésére.

c) attitűdje

- Folytonosan fejleszti saját tudását és keresi tudása gyakorlati megvalósításának lehetőségeit.

d) autonómiája és felelőssége

- Autonóm személyiség, a csoport többi tagjával együttműködve képes részt venni a közös feladatok megoldásában.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Bödör Zoltán mesteroktató**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): **nincs**